

זכות העלון מוקדשת
לעילוי נשמת המנוח היקר
מר אבי אנוור בן פרידה
ע"ה

אוצרות יוסף

מאוצרותיו של מר"ד הרב יוסף מוגרבי שליט"א

גליון מס' 41
תשפ"ג

פְּרֵשֶׁת וַיֵּשֶׁב

הַיָּפִי וְהַבְּגָדִים - חֵלֶק מֵהַסְטֵרָא אַחֲרָא

וַתִּתְּפֹשֶׁהוּ בְּבִגְדוֹ (לט, יב) יש להבין: מדוע תפשה אותו אשת פוטיפר דווקא בבגדו? מדוע לא בידו או בזקנו?

אמר על כך הרה"ק הדברי חיים מצאנז זיע"א: היתה מחלוקת בין יעקב אבינו ליוסף הצדיק כיצד יש להתייחס לנושא הבגדים:

יעקב אבינו, איש תם יושב אהלים, סבר שאין לייחס להם כל חשיבות. הכל חיזונית, הבל הבלים. אדרבה, בגדים מהודרים עלולים להביא לידי ניסיונות קשים בצניעות. לעומתו סבר יוסף שההופעה החיצונית צריכה להיות מסודרת ויפה. שלא תהיה אי הבנה: יוסף היה צדיק, בן תורה, ומכל מקום גם בתוך עולם התורה ישנן גישות שונות, שיטות שונות, לצורת ההופעה בין הבריות.

אותה מרשעת תפסה אותו בבגדו, כדי לרמוז לו: יעקב אביך צדק! כמה הוא הזהיר אותך שההתהדרות בבגדים והסלסול בשיער עלולים להביא אותך לניסיונות ומכשולות. או אז, הופיעה לנגדו דמות דיוקנו של אביו, ויוסף קלט שאכן השקפתו של יעקב היא ההשקפה הנכונה, והבגדים הם חלק מהסיטרא אחרא. לכן השאיר את בגדיו בידה ונס החוצה בלעדיהם.

*

הרב רבי לייב יצחק בונדר זצ"ל, מגדולי רבני ברסלב, סיפר סיפור מדהים על הפוסק הגדול בעל הלבושים, שחיבר את ספר הלבוש על השולחן ערוך. הוא מציין שאת הסיפור הזה ראה בעיניו, ובאזניו שמע:

בישיבה למד אתי בחור יפה תואר ויפה מראה, באופן מיוחד במינו. יום אחד אביו הגיע לבקרו בישיבה, והנה מראה פני אביו היה מכוער באופן מיוחד במינו, לא נראה כמוהו לרוע. לאחר שהלך, ניגשתי אל החור, ואחרי בקשת המחילה, העזתי ושאלתי אותו: הרי מראה פניך יפה כלבנה, ברה כחמה, ואילו מראה פני אביך איום ונורא. האם דומה אתה לאמך?

נענה ואמר לי: "שב, ואספר לך את כל הסיפור. הסבא הגדול שלנו היה רבי מרדכי יפה בעל הלבושים. בצעירותו הוא היה בחור יפה תואר ויפה מראה. לפרנסת ביתו הוא עבד בתור שליח, המביא סחורות לאנשים הביתה.

"גבירה אחת, שהביא לה סחורה לביתה, שמה עליו עין, ופעם אחת הורתה לשומרים לצאת מהבית, ולנעול אותו. כל ניסיונותיו להגיד לה שהוא יהודי ירא שמים שלא מוכן לעבור עבירה בשום פנים ואופן – לא שכנעו אותה לחדול מלהציק לו. הוא החל לצעוק לעזרה, בקולי קולות, אך היא חייכה ואמרה: 'הארמון ריק. אף לא אחד שומע אותך'..."

"או אז פנה אליה ושאל אותה: 'היכן נמצאים כאן השירותים?'

"היא היתה בטוחה שהוא התרצה סוף סוף לדבר עבירה, והראתה לו.

"באותה התקופה, בארצות פולין, בכל בית היתה כמין חפירה, שהיתה יורדת עד למקום הביוב הכללי של כל השכונה. כל הצינורות, של כל הבתים, היו מתנקזים אל המקום הזה.

"הוא נכנס לשירותים, קפץ לתוך החפירה, ודרך הצינור התגלגל לתוך הביוב המטונף, וזחל ממנו החוצה. הוא רץ מהר לביתו, רחץ את עצמו מכל הזוהמה, ואמר: 'ריבונו של עולם! על גועל הנפש הריני

מוחל. אבל דבר אחד אני מבקש ממך: בזכות המעשה שעשיתי – עשרה דורות, בניים ובנות, יהיו מכוערים! כדי שהם לא יצטרכו לעמוד בניסיון הזה שאני חוויתי!"

"דע לך" – סיים הבחור לספר את סיפורו לרבי לייב יצחק – "אבי הוא הדור העשירי לבעל הלבושים, ולכן מראה פניו מכוער. אני כבר הדור האחד-עשר ולכן חזרתי להיות יפה תואר כמו היופי המקורי של המשפחה".

היופי האמתי אינו יופי חיצוני. מי שמסתכל על תמונה של הרב כדורי בגיל מאה – אין כמוהו ליופי. אי אפשר שלא להתפעל מיופיו - זהו חן מיוחד, יופי מיוחד, של קדושה, של טהרה, של חכמת חיים.

הרה"ק רבי חיים מרדכי מנדבורנא זיע"א לא ראה את עצמו אף לא פעם אחת. מעולם לא הסתכל במראה. פעם אחת נכנס לביתו של אחד מחסידיו וראה תמונה על הקיר.

"מי זה הצדיק הזה שבתמונה?" שאל. "מתוך מראהו ניכר שיש לו מראה קדוש, איש אלוקים, עובד ה' באמת".

נענה החסיד ואמר: "הלוא זו תמונה של הרבי..."

אוצר האמונה

מספרים שְהַרְה"ק הַדְבָרִי חַיִּים מִצְאָנֻז זִיע"א, שְהָה תְקוּפָה אֶצֶל הַרְה"ק רַבִּי צְבִי הִירֶש מְרִימִינוּב זִיע"א, וּבְשָׁעָה שֶׁיָּשְׁבוּ בַּיַּחַד הִגִּיעַ אָדָם כְּשֶׁלּוּ מִבְּהַל וּמִתְנַשֵּׁם וְזָעַק בְּכַי קוֹרֵעַ לֵב שֶׁאֲשֵׁתוֹ כּוֹרַעַת לְלֶדֶת, וְזֶה כָּבֵר שְׁעוֹת שֶׁהִיא מִתְקַשֶּׁה בְּלֶדְתָּהּ וְהַרְוֹפָאִים אָמְרוּ שֶׁאִם תּוֹךְ שְׁעָה הִיא לֹא תֵלֵד, הָרִי שְׁחִיָּה בְּסַפְּנָה, וַיֵּש סְבוּיִים גְּדוּלִים שֶׁתָּמוּת חֲלִילָה.

הַרְבֵּי מְרִימִינוּב לָקַח אֶת שְׁמָה וְחָשַׁב רְבוֹת עַד שֶׁאָמַר לְאוֹתוֹ הָאִישׁ שֶׁאִם יָבִיא לוֹ עֲשָׂרָה זְהוּבִים, הוּא יִתְפַּלֵּל בְּעֵדָה שֶׁתּוֹשַׁע בְּדַבָּר יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים, אִךְ הָאִישׁ כִּמְעַט וְהִתְעַלֵּף, מֵהֵיכֵן יִשְׁיֵג עֲשָׂרָה זְהוּבִים? אָמַר לוֹ הַרְבֵּי: תִּמְכַּר אֶת כָּל תְּכֵשִׁיטֵי הָאִשָּׁה - הֵנָּה ג' זְהוּבִים, תִּמְכַּר אֶת הַרְהוּט שְׁבַבִּית, וַיְהִי לָךְ עוֹד ג' זְהוּבִים, תִּלְךָ וְגַם תִּלְוֶה עוֹד ג' זְהוּבִים וְתָבִיא אוֹתָם הֵנָּה. וְכֵן הִחְזִיר לוֹ אֶת הַפֶּתָקָא וְשִׁלְחוֹ מֵעַל פָּנָיו, אֲלֵא שֶׁהַרְבֵּי מִצְאָנֻז לֹא "שָׁתַק" וּמָהָר לְצֵאת אַחַר הַיְהוּדִי הַשְּׁבוּר וְאָמַר לוֹ: תִּשְׁמַע, תֵּן לִי אֶת שֵׁם הָאִשָּׁה, וְאֲנִי אֶתְפַּלֵּל בְּבֵית הַמְדַרְשׁ, אִם תֵּלֵד תּוֹךְ חֲצֵי שְׁעָה תוֹדִיעֵנִי, וְאִם לֹא - תִּרְוֹץ וְתַעֲשֶׂה מֵה שֶׁאָמַר הַרְבֵּי מְרִימִינוּב.

וְאֲכֵן נִכְנַס הַדְבָרִי חַיִּים עִם תְּהִלִּים וְעִמְדָה וְהִתְפַּלֵּל מִקִּירוֹת לְבוֹ בְּעַבּוּר אוֹתָהּ אִשָּׁה, וְעוֹד לְפָנָי שֶׁעָבְרָה חֲצֵי שְׁעָה בָּא הָאִישׁ וּבִשֵׁר לְהַרְה"ק מִצְאָנֻז שֶׁהָאִשָּׁה יָלְדָה בֵּן לְמִזְל טוֹב וְאִף הוֹדָה לוֹ מְקַרֵּב לֵב עַל עֲזָרְתוֹ "וְהִבְנָתוֹ" לְמַצוּקָה בַּה הִיָּה שְׁרוּי.

אִךְ שָׂד וְשָׁבֵר! יוֹם לְפָנָי הַבְּרִית, שְׁבוּעַ מִיּוֹם הַלְדָּה נִפְטְרָה הָאִשָּׁה וְהִלְכָה לְבֵית עוֹלָמָה. עִמְדָה הַרְה"ק מִצְאָנֻז וְאָמַר: כָּל יְמֵי הַצְּטוּעֲרֵתִי מִדּוּעַ הִיָּה לִי לְהִתְעַרֵּב בְּעַנְיָנוֹ שֶׁל הַרְבֵּי מְרִימִינוּב, שֶׁאֲנִי רִאִיתִי אֶת הַלְדָּה וְהוּא רָאָה לְזִמְן מֵאַחַר יוֹתֵר, רָצָה הוּא לְקַיֵּם אֶת דְּבָרֵי הַגְּמָרָא בְּמַסְכַּת נְדָרִים (פד): שְׁעֵנִי חָשׁוּב כְּמַת וּבָזָה לְפִדּוֹת אֶת נַפְשָׁה שֶׁל הַיּוֹלְדָת, וְאֲנִי חֲשַׁבְתִּי "לְרַחֵם" עַל אוֹתוֹ אָדָם וּמָה יֵצֵא מִכֶּךָ?

וּבָזָה לְמַדְנֻז שֶׁאֵין לָנוּ עֶסֶק בְּנִסְתְּרוֹת, אָנוּ מִתְפַּלְלִים לְפִי מֵה שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים וּמְבִינִים, אִךְ הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ נוֹתֵן לָנוּ אֶת הַטוֹב הָאֲמִתִּי בְּעַבּוּרָנוּ.

וְאָמַר הַרְה"ק הַיִּשְׁמַח מִשֵּׁה זִיע"א, בְּשֵׁם הַבְּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִיע"א, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא "רְצוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה" בְּכָל אֶפֶן, וְגַם כְּשֶׁהַצְּדִיק מְבִיֵן שֶׁשְׁעָה בְּמָה שֶׁהִתְפַּלֵּל וְהוּא מְבַקֵּשׁ לְהִסִּיר אֶת הַרַע, שׁוּב מְקַיֵּם בּוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ: "וְאֵת שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם", אִךְ צְרִיכִים זְהִירוֹת לְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ אֶת הַטוֹב בְּיוֹתֵר עַבּוּרָנוּ וּבָזָה יְרוּחַ לָנוּ.